

Iz čitanke grofa Leva Nikolajeviča Tolstega.

Priobčil *Solovej*.

3. Najboljše hruške.

Barin*) pošlje slugo po hrušek in mu reče: „Kupi mi onih najboljših!“

Sluga pride k branjevcu in reče za hruške. Branjevec mu jih da, toda sluga reče: „O, ne, daj mi onih najboljših!“

Branjevec odvrne: „Pokusi eno, boš videl, da so vse dobre“.

„Kako morem vedeti“, reče sluga, „da so vse dobre, če pokusim samo eno?“

In od vsake, kar jih je hotel kupiti, odgrizne košček in jih prinese tako gospodarju.

Barin ga spodi.

4. Trije kolači in ena štruca.

Mužik bi bil rad jedel. Kupi si kolač in ga poje. Toda še bi bil rad jedel. Kupi si še en kolač in ga poje, ali še vedno bi bil rad kaj pod zob. Kupi si tretji kolač, toda mislite, da mu je kaj zaleglo? Zato si kupi štruco, a ko to poje, je pa imel dosti. Sedaj se prime za glavo in reče:

„Eh, kakšen tepec sem, da sem pojedel zaman toliko kolačev! Mari bi bil pojedel kar iz početka samo eno štruco.“

5. Kako je delil mužik gosi.

Ubožen mužik ni imel žita. Nameni se, da poprosi graščaka za žito. A da bi imel iti s čim h gospodu, vzame gos, jo speče in ponese s seboj.

Gospod vzame gos in reče mužiku: „Hvala ti, mužik, za gos; samo ne vem, kako si razdelimo tvojo gos. Imam namreč ženo, dva sinā in dve hčeri; kako bi si razdelili gos, da bi se ne dogodila komu krivica?“

Mužik reče: „Jaz vam razdelim.“

Vzame nož, odreže gosi glavo in reče gospodu: „Ti si glavar vsega doma, tebi dam torej glavo.“

Nato odreže zadnji del in ga da gospé, rekoč: „Ti moraš sedeti doma in skrbeti za gospodinjstvo, tebi dam to.“

*) Barin = gospod.

Nato odreže noge in jih da sinovoma.

„Vidva“, reče, „morata dobiti noge, ker bosta hodila po posestvu, kakor je hodil oče.“

Hčerama da perutnice.

„Vedve“, reče, „brzo odletita z doma in se omožita, tu imata torej vsaka eno perutnico. A preostanek vzamem jaz“ — in sam zase vzame vso gos.

Gospod se nasmeje ter da mužiku žita in novcev.

Zve pa bogati mužik, da je nagradil gospod ubožnega mužika za gos z žitom in novcem. Speče pet gosi in jih prinese graščaku.

Graščak mu reče: „Hvala za gosi. Toda imam ženo, dva sina, dve hčeri — vseh skupaj nas je šestero. Kako naj si torej razdelimo tvoje gosi, da pride na vsakega enako?“

Bogati mužik je mislil in mislil, pa ni mogel nič pametnega izmisliti.

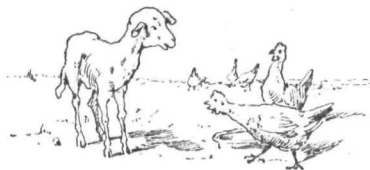
Pošlje graščak po ubožnega mužika in mu ukaže, naj on deli. Ubožni mužik vzame eno gos in jo da gospodu in gospé ter reče: „Vidva in ena gos — ste skupaj trije.“

Eno gos da sinovoma.

„Tudi vidva in ena gos ste trije“, reče in da eno gos hčerama in pristavi: „Tudi vedve z gosjo vred ste tri.“

Za sebe pa vzame dve gosi in reče: „No, tudi mi smo skupaj trije — na vsakega pride torej enako.“

Graščak se zasmije, obdari ubožnega mužika zopet z žitom in novci, bogatince pa požene.

Slovo.

*Na visokem križu cerkvenem
solнца trepeče jesenskega soj,
in od blizu in daleč se zbira
lastovic plahiž tožeči broj.*

*In spuste se v daljavo sivo,
megle zagrnejo tožno nebo,
pa je ptičicam tesno in težko,
ker so vzele od doma slovo.*

Anca.

